

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

728

Szerző:

Cím: A főváros a jövő tavasszal akarja megkezdeni a kislakások építését

Idő

"1921"

Forrás:

A Világpiac

Személy

Helyszám

Bsp.

(Hely)

1921. VII. 14

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A főváros a jövő tavasszal akarja megkezdeni a kislakások építését

Egyelőre száz milliót kérnek, de négyszáz millió befektetést terveznek Rendbe hozzák a főváros bérházait — Az építési munkálatokat nyilvános pályázatra bocsátják

Ugy a hivatalos körök, mint a szakemberek belátták, hogy a nyomasztó lakásviszonyokon másképpen, mint az építkezéssel segíteni nem lehet. Az építkezés megindításának azonban számos akadálya van. A szükséges nyersanyagok hiánya, a nagy drágaság szinte lehetetlenné teszi azt, hogy hatósági beavatkozás nélkül ezt a problémát megoldják. Az állam már megtette a kezdő lépéseket, de eddig nem sok sikerrel. Példáját most a főváros követi és elhatározták, hogy egyelőre 100 millió koronával látnak hozzá a kislakások építéséhez, ha munkálkodásukat siker koronázza, úgy működésüket nagyobb mértékben akarják kiterjeszteni.

A kislakások építésének gondolatát a főváros szociálpolitikai ügyosztálya vetette fel és a nyers ötletet már a szociálpolitikai bizottság elé is vitte, ahol — mint a napilapok röviden jelentették — a tervet nagy tetszéssel fogadták, sőt magának a gondolatnak felvetéseért köszönetet szavaztak úgy Lobmayer Jenő tanácsnoknak, aki ezt az ügyet mozgatta, mint magának Sipőcz Jenő polgármesternek is. Az építkezések megindítása oly nagy közgazdasági jelentőséggel bír, hogy illetékes helyre fordultunk és a részletek iránt érdeklődtünk. Készséggel állottak rendelkezé-

sünkre és a következő felvilágosítást nyertük:

— A kislakások építésének megindítása tulajdonképpen csak láncszeme egy nagyobbarányú szociálpolitikai akciónak. A főváros már a múltban is nagyon erősen fölkarolta a kislakások építkezését, hogy a szegény néposztály számára megfelelő és olcsó lakásokat nyújthasson. A kislakás építkezési akció révén 900 ház épült föl, az építkezéseket azonban a háboru megszakította, amikor minden ilyen nemes főrekvésű mozgalmat be kellett szüntetni. A házak rendbentartása szintén a szociálpolitikai ügyosztály hatáskörébe tartozott és tartozik ma is. A háborus, de különösen a forradalmi évek nagyon megviselték a főváros házait és bizony nem a legjobb állapotban vannak.

— A szükséges javításokat nem végeztettük el, csak abban az esetben avatkoztunk be, ha katasztrófa elhárításáról volt szó. Most hogy némileg kezdenek helyreállni a normálisabb gazdasági viszonyok, a lakók a kérvények önzével árasztanak el bennünket és mindegyik íratban különböző igazán szükséges javításokat kértek. A házak rendbentartása nemesak a

lakók érdeke, hanem a fővárosnak is vigyáznia kell arra, hogy el ne hanyagolja az ingatlanait, mert különben az egész objektum elpusztul. Mi magunk a javításokat nem rendeltettük el, hanem a műszaki osztályhoz kellett fordulni és ameddig a hivatalos utakat megjárta az akta, akkorra már a bajok annyira elhatalmasodtak, hogy újabb kérvényezés vált szükségessé.

— Ettől függetlenül a szociálpolitikai ügyosztály is képtelen volt dolgozni. Az ügyosztály anyagának kétharmad része ilyen kérvényezéseket emésztett fel. Ezen most segítettünk, még pedig újra attól a gondolatától vezéreltetve, hogy az építkezési munkálatokat hatósági segítséggel is meg kell indítani és ezért az egyes előjáróságoknál dolgozó mérnökök felhatalmazást kaptak arra, hogy

panaszok esetén a helyszínen jelenjenek meg és ha a munka elvégzése valóban a főváros házainak épsége tartására szükséges 20.000 koronáig kisebb javításokat saját hatáskörükben engedélyezzenek.

— Ezenkívül a műszaki osztály egy mérnököt beosztották a szociálpolitikai ügyosztályba, akinek az lesz a feladata, hogy az ügyosztályhoz beérkező javítási ügyekben azonnal döntöskön. Így megszűnik a hosszú kérvényezés és gyors segítség biztosítva van. Sikeriült ezzel a módszerrel azt is lehetővé tenni, hogy a szociálpolitikai ügyosztályt mentesíti az áldatlan huzavonáktól, és az ügyosztály most már foglalkozhatik a tulajdonképeni feladatával, a szociálpolitikai irányításával.

— Arra is törekszünk, hogy a főváros házai a modern kor kívánalmainak megfeleljenek. Így sok helyütt nem volt sem gáz-, sem villany-

vezeték. A főváros elrendelte, hogy

az összes fővárosi házak folyósóira bevezessék ezeket a vezetékeket és a lakóknak csupán csak a folyósóról a lakásba szolgáló vezeték költségeit kell fedezni.

Fontos szociálpolitikai indokok vezettek bennünket arra, hogy a főváros kezdje meg a komoly építkezéseket. Nem szabad tulságosan sokat követelni és ezért nyíltan kijelentjük, hogy

nincsen arról szó, hogy a főváros nagyban építkezzék és valósággal kisorsjajátítsa magának azt a termelési ágat, hanem csak lendületet akarunk adni ennek a dolognak.

— Az előterjesztésünk már elkészült és a szociálpolitikai ügyosztály le is tárgyalta. *Most még a lakásügyi bizottság retortáján fog keresztülmenni és azután a tanács fogja megvitatni.* A pénzügyi ügyosztálynak lesz a feladata, hogy az ehhez az akcióhoz szükséges pénzt előteremtse.

A pénzkérdés egy kissé nehéz

a mai viszonyok között, amikor a főváros vezetősége nyíltan hirdeti, hogy a legkomolyabb anyagi bajokkal küzd. Éppen ezért átmenetileg *mi csak 100 millió koronát kértünk.* Ez az összeg nem olyan nagy, hogy a főváros ki ne szakíthatná rendes jövedelmeiből, annál is inkább, mert a pénz nem fecsérelődne el. Mi azonban másra is számítunk. Mostanában mozgolódás észlelhető abban az irányban, hogy a főváros kölcsönt vegyen fel. Hiszen az ellenzéki oldalról jövő azt az indítványt, hogy még az élelmiszerüzemek is alakuljanak át részvénytársasággá csak azért, hogy hitel szempontjából könnyebben működhessenek, *a többség nem vetette el, sőt komoly tárgyalások vannak ebben az irányban.*

Ha a főváros valóban nagyobb kölcsönt venne fel, mi a magunk részéről 400 millió koronát kérnénk ebből a summából.

Igy a munkát nagyobb arányban folytathatnánk. Előterjesztéseinkben azonban a *400 millió egyáltalában nem szerepel,* nem akartunk alternatív javaslattal előállni, egyelőre azzal is megelégednénk, ha a 100 millió koronát folyósítanák a mi számunkra.

Önkéntelenül fölmerül az a kérdés, hogy **az új építkezéseket hol fogjuk megkezdeni?**

Annaira csak a nagy törekvések diktálják törekvéseinket, hogy *még a telket sem akarjuk mi magunk kijelölni.* Egész egyszerűen a mérnöki hivatalhoz fordultunk, azzal a kéréssel, hogy jelölje ki. Mindenesetre kifejeztük azt a kívánságunkat, hogy a *telkek lehetőleg minél közelebb essenek a főváros centrumához.* A mérnöki osztály már foglalkozott a mi kérésünkkel.

— Olyan hangokat is hallottunk, hogy a *munkálatokat bizonyos egyoldalusággal kívánjuk szétosztani.* Ezek a híresztelések nem felelnek meg a valóságnak, mert mihelyt a pénz a kezünk között lesz, azonnal

nyilvános pályázatot fogunk kiírni és a legmegfelelőbb, leolcsóbb pályázónak adjuk oda.

— Azzal teljesen tisztában vagyunk, hogy *ezt az ügyet sokáig halogatni nem szabad.* Kettős cél lebeg előttünk, az egyik a *lakásmizéria enyhítése,* a másik a *munkanélküliség csökkentése.* Meg vagyunk győződve arról, hogy törekvéseinket minden fórum méltányolni fogja,

mert a főváros mai nehéz viszonyok között nem hanyagolhatja el a helyes szociálpolitikát. Az egész terv *januárban a közgyűlés elé fog kerülni és már márciusban hozzá akarunk látni az építkezések megindításához.*

Ezeket a felvilágosításokat adták nekünk de éppen a pénzügyi osztály eddigi politikáját ismerve, nem *tudjuk a helyzetet olyan rózsás szemüvegen át látni, mint a hivatalos tényezők.* A főváros bevételei valóban hihetetlen módon felszöktek és eddig minden új adó sokkal többet hozott, mint amennyi előirányozva volt, de a fővárosnál ismeretes pazarlások ezeket az összegeket lemorzsozták. A pénzügyi ügyosztály folyton azt hangoztatja, hogy *beruházásokra nem adhat pénzt,* mert a folyó kiadásokat sem tudja fedezni, viszont *kölcsönök után nem tud érdeklődni, hiszen állandóan támadja a nagytőkét.*

A bankok a polgármester eddigi szereplésére megadták a maguk válaszát. A TÉBE 10 millió koronát küldött a polgármester nyomorakciójára, *míg a polgármester a saját embeleinél alig 3—400.000 koronát tudott összegyűjteni.* A nagybankok képviselői azonban kifejezték a polgármester előtt, hogy *ezt az összeget csak azért adják, mert Budapestet külön tudják választani a mai vezetőségtől.* Ilyen viszonyok között nem lehet csodálni, ha a pénzügyi ügyosztály *nem mer komolyan a kölcsönről tárgyalni,* pedig ennek felvétele igazán elkerülhetetlen. A helyzet tisztán nem látása azonban akadály lehet az építkezések megindításának.